

MINDSZENTI LAP

VEGYES TARTALMU HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 4 frt.
Fél évre 2 „
Negyed évre 1 „

Megjelenik minden vasárnap reggel.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Tary Endre ügyvéd saját házábanál.

Hirdetések és nyilttéri közlemények a lap részére jutányos áron vétetnek föl.

Bérmentetlen levelek nem fogadtatnak el.

Kéziratok vissza nem adatnak.

Az olvasó közönséghez.

Lapunk mai számával a második negyedévet kezdi meg. Egy negyedév nem sok idő még arra, hogy egy lap, mint a közélet élő orgánna működésének eredményeire is hivatkozhassek; de elegendő arra, hogy a lap irányával, olvasó közönsége megismerkedhessék.

Nem tudjuk, vajjon lapunk tartalma kielégítette-e olvasó közönségünket; de azt tudjuk, hogy közleményeinkben a legszigorubbán ragaszkodtunk adott programunkhoz.

Mikor a közohajtásnak engedve, e lapot megindítottuk, nem vezérelt semmi bennünket, mint a *közérdek*, melynek a lap megindításával szolgálatába szegődtünk és nem riadva vissza még anyagi áldozattól sem, nem törődve senki rokon vagy ellen-szenvével, minden törekvésünk az *igazság* kutatása és községünk java előmozdításában összpontosult.

Mennyire oldottuk meg feladatunkat, azt a nagy közönség bírálata alá bocsátjuk, melynek szives pártolását jövőre is kérjük.

Előfizetési árak:

Negyed évre 1 frt.
Fél évre 2 „
Egész évre 4 „

A „**Mindszenti Lap**“

szerkesztősége és kiadóhivatala.

Fontos kérdés.

Az „Uj-világ“ bérlete a f. év őszén lejár. Mint tudva van, e kert helyiséget még a váltáságos vagyonnal együtt szerezte a község az uradalomtól, még pedig úgy, hogy a birtokba vétellel a régi bérlő szerződését is köteles volt fentartani.

E kerthelyiség egyedüli üdülő helye a községnek, de csak természetes, ha a jelen gondozatlan helyzetében senki sem gondolhat arra, hogy azt üdülésre használja, hacsak éppen magát a vendéglőt nem keresi fel.

A bérllet lejártávai birtokba vétel azal fog kezdődni, hogy a jelenlegi bérlő épületei átvétetnek, ha ugyan ez irányban a község és bérlő között egyezés jön létre. Ez irányban lesz hivatva a 30 nappal előbb meghirdetett és f. é. július hó 15-re kitűzött közgyűlés dönteni.

Magát az épületek megváltásának a kérdését ép úgy mint azok esetleg megállapítandó értékét vitatni nincs szándékunk, de nem mulaszthatjuk el a közgyűlés figyelmét a fontos kérdésre felhívni, mert akár váltatnak meg az épületek, akár nem szerintünk a jövő használat meghatározása tekintetében nem szabad ezen most fennálló

épületeknek semmi fontosságot tulajdonítani, mert így könnyen megeshetik, hogy az „Uj-világ“ a jövőben is csak az marad Mindszent községének a mi volt eddig egy vendéglő, melyet látogatnak azok kik nem riadnak vissza a költséges multságoktól sem, de a kik esupán egészségi üdülési szempontból keresnek fel e valóban kellemessé tehető és már a természet által sok előnnyel megáldott kert helyiséget azok jövőben ép úgy mint eddig nem találnák tel azt mit egy ilyen helyiségtől várni lehetne.

A lefolyt hét folyamán bizottsági gyűlés volt e tárgyban, hogy a legközelebbi közgyűlésnek javaslatot terjeszen elő a további hasznosításra nézve. Maga a közgyűlési megbízás nem tartalmaz ugyan semmi utasítást arra nézve, hogy a bizottság minő irányban tárgyalja a hasznosítás kérdését, de az előbbi közgyűlésen szó volt róla, hogy vajjon az az „Uj-világ“ tovább is mulatóhelynek hagyassék avagy pedig nem lenne-e célszerű ott ovodát állítani fel.

Eltekintve attól, hogy a községnek a jelen anyagi helyzetében minden utolsó garasra, melyet megfoghat szüksége van és a mint már jeleztük ez idő szerint a község ne is gondoljon arra, hogy ennyi anyagi áldozata mellé a közoktatás terén még egy újabbat — az ovoda fenntartást is magára vállalja, ha már nem épített oda központi iskolát főképp a vendéglő és abból huzott jövedelem veszélyeztetése miatt, ugy nincs benne rátió egyszerre csak a legalább is 400 frttal értékesíthető kertet ovodának engedni át.

A javaslatlételre kiküldött bizottság tagjai megegyezőleg oda nyilatkoztak, hogy az „Uj-világ“ helyisége, illetve kertje csakis bérbe-adás útján és pedig továbbra is mulatóhelyül lesz a leghelyesebben értékesíthető, a bérbeadás módzatait pedig a közgyűlés lesz hivatva meghatározni.

Nagyon természetes, hogy a bérbeadás tekintetében addig nem lehet intézkedni, míg el nem dől az a kérdés, hogy a jelenleg ott fenálló épületek megváltatnak és így a bérllettel oia adatnak-e. A pillanatnyi nagyobb jövedelmzés tekintetében az észszerűség azt tanácsolja, hogy az épületek váltassanak meg, mert nagyon természetes jobban akad előnyösebb föltételek szerint bérlő, ha már ott kész helyiséget talál, tehát egyelőre legalább építkezésre költenie nem kell, mintha még épületet is állítania kellene és így azt hisszük, ha az épületek megmaradnak inkább magának a kertnek helyesebb gondviselését és kellemesebbé tételét lehetne a bérlő kötelességévé tenni.

Ha pedig nem váltatnának meg az épületek úgy mindenesetre tervbe kellene venni od. egy vendéglő építését már akár úgy, hogy a község építené fel azt meghatározandó terv szerint, akár a bérlő, de ez eset-

ben már bűn volna azt az értékes pincét kihagyni a kombinációból, mert azt hisszük, hogy annak az alapjára már aránylag nem is kerülne túl sokba egy különben értékes épület emelése ott azonban, a hol most az épületek állanak nyári helyiség minden esetre fenntartandó lenne, mert az egész kertnek sőt talán a községnek is ez az egyetlen pontja, hová a kiállhatlan nyári meleg elől az ember biztos menedéket talál.

Nem hagyható azonban figyelmen kívül, hogy ha új építkezésre számít a község, ugy az már ez évben az idő előre haladott volta miatt nem fogatosítható, és ha már új épületek emeltetnek azok bármiféle megállapodás szerint is, de realisan és solidan építődök és ugy, hogy föltétlen a község tulajdonává váljanak, mert állandó jövedelmet a község csak így biztosíthat magának a jövőre, ha most az építkezés felemésztene is bizonyos ideig a hasznokat.

Nem kevésbé fontos az a kérdés is vajjon nem lenne-e helyes a kertnek annak sőtányul használható részét kivenni a bérlletből és házilag kezelteni, de ez a községnek egy részről talán sokba is kerülne, másrészről azt hisszük, hogy az egész kert együtt jobban lenne értékesíthető és egy élelmis vendéglős nem fogná elmulasztani kellő gondozás és ápolás által a kertet a nagy közönséggel már csak azért is megkedveltetni, hogy ebből folyólag vendéglője forgalmát és élénkségét emelje és így a község kettős célt érne el több jövedelmet és gondozott kertet kapna egyszerre.

A közgyűlés bölcsesége lesz hivatva mindezen kérdések felett dönteni, miért is nem eléggé ajánlhatjuk a bizottsági tagok figyelmébe.

Leány nevelésünk.

Mikor községünk ezeket költ a népnevelésre: ösztöndíjakat alapít a szegények és jó tanuló gyermekek számára; a szegény gyermekek ruházására és könyvekkeli ellátására tetemes összegeket költ; az iparostanoncok oktatását lehetővé teszi, és már legújabbán ovoda felállítására is szorgalmaztatik; lehetetlen, hogy elötte ne lépjen az a kérdés, hogy mi történik azon leánygyermkeinkkel, kiknél az elemi iskolákban megszerezhető ismereteken túl, már akár hajlamaik, akár a szülők helyzete, akár egyéb körülmények megkövetelik, hogy tovább tanulás által egyrészt ismereteiket bővítsék és másrésztől szükségesebbé maguknak existenciát is biztosíthassanak?

Meg kell vallanunk, hogy ez irányban a tulterhelt község sokat nem tehet, töle sokat — legalább ez idő szerint — nem várhatunk; mégis szinte belsőleg érzi az ember, hogy e helyütt tenni kell valamit és pedig, ha másképp nem társadalmi uton és örömmel jelenthetjük, hogy ez irányban a leánynevelés ügye — hála

egyesek buzgolkodása és áldozatkészségének — ma már a kezdet nehézségein túl van.

Egy kis társaság alakult ugyanis még az 1890/91. tanév elején, mely feladatául tűzte ki leánygyermekük társadalmi és erkölcsi nevelése mellett azok ismeretei kiképzését egész a negyedik polgári leányiskola végzett gyermekek készülsével egy színvonalra hozni.

E leányiskola a fenntartó szülők áldozat készségéből a lefolyt 4 év alatt oly kitűnő tanerőket képviselő nevelőnőket volt szerencsés az iskola vezetéséhez megnyerni, hogy a vizsgálat tételek alkalmával egy helybeli tanfőnök és tanügyi barátait, mint a h.-m.-vásárhelyi polgári leányiskola tanárait, hol az előhaladott leánykák nyilvános vizsgálatokat is tettek mindnyájuk örömeire meglepte és mondhatni valamennyi növendékét és velük fáradhatlan nevelőjüket a jól megérdemelt kitüntetésben részesítette.

Minthogy e zsenge intézet fenntartása évről-évre a jelentkező gyermekek szerint állapítatik meg, a szülők érdekében kötelességünknek ismerjük annak szervezetét legalább is e főbb vonásokban megismertetni.

Az 1894/95. tanévre az eddig jelentkező gyermekek szerint a következő iskolák állítanak, fel, és pedig első és harmadik elemi első harmadik és negyedik polgári iskolák.

Az iskola évi fenntartását Schwarz Lipót gyógyszerész, Büchler Gábor kereskedő és Tary Endre ügyvéd urak vállalják magukra, kiknek az eddigi mintegy 116 frt értékű fölszerelés tulajdonát képezi és kik az évi szükségletéről gondoskodnak, de készségesen fölvesznek bárkit a fenntartó testületbe, ki az eddigi fölszerelés rá eső értékét megtéríti és a fenntartási kötelességet elvállalja.

Az ezentúl résztvevő gyermekekért a főt irt elemiosztályokba 10 hónapon keresztül havonként előre fizetendő 40 frt a polgári iskolákba pedig szintén havonként és előre fizetendő 60 frt állapítatik meg tandíj fejében. Ha pedig olyan szülő is jelentkezne, a kinek gyermeke részére a fentiekben kívül új osztály lenne nyitandó — ha egyébként a körülmények az új osztály nyitását megengedik — az a fent kitett tandíjon felül még 10 frtot fizet előre és egész évre.

A gyermekek száma 15 maximumban van megállapítva, mely szám csak az esetben léphető egy-két gyermekkel túl, ha az által a főtjelzett osztályok száma nem szaporodik.

Felhívjuk e nagy szükséglet pótló kis intézet támogatására a leánygyermekkel bíró szülők figyelmét és jelezzük, hogy jelentkezőseket lapunk szerkesztője elfogad és kívánatos, hogy a beiratások minél előbb megtörténjenek, hogy az iskola kellő időben megnyitása akadályba ne ütközzék.

(**Helyreigazítás.** A következő sorok közlésére kértünk fel:

Tekintetes Szerkesztő ur!

Becses lapjának utóbb megjelent 14-ik számában „Gabona árák“ cím alatt, az olvasható, hogy „Weisz Lőrinc helybeli birtokosnak rórosi pusztáján a részesek felhagytak a munkával s csak felerészben lettek volna hajlandók az aratást és betakarítást elvégezni. Sanyaru állapotok!“

Ámbár azt hiszem, hogy édes kevésbé tartozik mind a gabona árakra, mind a nagyközönségre, hogy Weisz Lőrincnek jó termése van-e, vagy rossz? Mégis mivel akadt már olyan is, ki ez egyszerű közleményt nagy hűhóval fel-fújni igyekszik a nélkül, hogy gátolni óhajtánám az illetőt e belső passziójában, megelégszem azzal, hogy tekintetes szerkesztő ur becses tudomására hozom, hogy e hír téves információ alapszik.

Örömmel constatálom pedig, hogy az állapotok korán sem oly szomorúak, mint cikkirő ur festi, mert Rároson is állnak oly jól a gabonák, mint bárhol másutt, a mit az is bizonyít, hogy a munkások a megalkudott bér szeriut aratják, s ha az idő kedvez a héten össze is teszik.

Lehetnek talán olyanok, kik azzal vigasztalódva, hogy Weisz Lőrincnek még rosszabb termése van, mint nekik buskomorságba esnek e sorok olvasásakor, de mit tehetek én arról, ha nekik ilyen fájdalmaik vannak.

Midőn reálificáló sorok közlésére kérem a tekintetes szerkesztő urat előre is köszönve a szívességet, vagyok kiváló tisztelettel **W. M.**

A megtámadott hirt egy a rórosi pusztára felfogadott részestől vettük, sajnáljuk ha az bár-

kinek is érdekeit sérti, de más részét annak csak örülünk, ha Weisz Lőrinc urnak Rároson is jó termése van.

(Szerk.)

UJDONSÁGOK.

— **A negyedév lejártával felkérjük lapunk megrendelőit, hogy előfizetéseiket megújítani sziveskedjenek. Vidéki előfizetőink kényelmére a mai példányokhoz utalványlapokat mellékelünk. Helybeli előfizetőink pedig legcélszerűbben teszik, ha a lapkihordónál levő ivbe beírják a fizetett összeget és a pénzt a lapkihordónak adják át, ki ezzel szemben a legközelebbi lap átadásakor a fizetett összegről szabályszerű elismervényt fog kézbesíteni.**

— **Statistika.** Mindszent községben a múlt hó folyama alatt született törvényes: 17 fiú, 15 leány, összesen 32; halva született 3; házasságra lépett 3 pár. Maghalt: 11 férfi, 15 nő, összesen 26.

— **Az ártézi kut medencéjének készítése ismét előre haladt egy lépéssel.** A kiküldött bizottság megbizta egyik tagját Vigh Gyula mérnök urat, hogy az anyag és munkaerő beszerzése tekintetében a szükséges lépéseket s a közgyűlés által meghatározott 5—600 frt költségkeretén belül a szükséges megrendeléseket tegye meg. A bizottság terve szerint a medence, cementbe rakott téglalapra 4 méter belvilágu betonból készül. A betonhoz tört téglá, avagy ha a költség futja kovács fűg használtatni. A viz két átellenes csövön a medencéből kivezetetik, hogy azokból a legkisebb gyermek is megtölthesse edényét, a másik két átellenes cső pedig fentebb úgy fog felállítatni, hogy annak a fölsőleges víze a medencébe hullik és azt folyton a meghatározott mennyiségben telítve tartja. Még azt a lényeges módosítást is elfogadta a bizottság, hogy a medence nem magára a csőre építetik, hanem mellé, úgy, hogy a kut az építményen kívül fog esni és a viz egy görbített csövön vezetetik a medence alá a végett, hogy ha netán a kútnak valami baja esnék, ahhoz a medence és alap építménye érintése nélkül hozzá lehessen férni.

TÁRCZA.

Angyalomhoz.

A „Mindszenti Lap“ eredeti tárcája.

*Szép ajkad oly parányi,
Mig rátapad szemem,
Egy csók se férne rá tán,
Azon töprenkedem.*

*De ahogy nézve-nézem,
Ajkam vágytól eped,
És úgy szeretnék tenni
Egy kis próbát veled.*

*Oh, engedd lányka, s meglásd;
Ezermester vagyok,
Ajkadra bár parányi,
Ezer csókot adok!*

Lavioska J.

Az elzülött gróf.

A torocki vár kastélyában vigan malatoznak. A terem fényesen ki vannak világítva, a kék terem óriási csillárja ragyogja be a vendégek arcát, kiknek ajkán vig mosoly ül. Hajporozott szolgálók, hordják fel a frissítőket és az igazi francia módra készített étkeket.

A ház ura Verdi Béla gróf 70-iki évi születés napját üli ma meg, nagy uri barátjainak társaságában. A házigazda szívéllyességével járkal a termekben, mindegyik vendégével beszélgetve egy pár barátságos szót! nem ül le nem iszik, az ő kedve csak abban telik, ha vendégei jól találják magukat.

A pezsgős palackok durrogása közepette, egy nap barnított ifju emelkedik fel, hogy köszöntőt mondjon. Verdi Béla grófnak egyetlen fia az, ki felegyenesedésével annyira magára vonta a társaság figyelmét, hogy a nagy zaj egyszerre elnémult; néma csend lett az óriási szárnyas ajtókkal ellátott, egymásba nyíló termekben.

Hallani akarta mindenki Verdi Jenő gróf beszédjét, ki az öregnek szeme fénye volt, kit mindig genialisnak okosnak hirdetett; a közfigyelem tehát felé fordult.

Verdi Jenő gróf szép szavakban köszöntette fel édes atyát, de azért beszédjének vége mégis nagyon fanyar volt.

Az — akinek fejét a sehanpagnernak és a pezsgőnek erős alkoholja még nem bódította el — észrevehette a beszédben eme fanyart, mely körülbelül világot vetett — az apa által különben genialisnak hirdetett ifju lelkiületére.

— „Eljen a gróf végzé az ifju, de most

urak igyunk, mert csak az a miénk amit megiszunk.

Ugy látszik ezt némely alkalommal illusztrálta is a fiatal gf. mert mulatozáskor igen csak a pezsgős palackok fenekére nézett.

* *

Az ifju gf. különben tényleg nagyon genialis ember volt. Atyja a jogipályára szántá, de ő atyja akarata ellenére a mérnökre lépett.

Tanult szorgalmasan és szépen is haladt előre. De egy véletlen csapás örökre megakadályozta pályája befajezésében ez pedig nem volt más mint atyjának halála.

Alig hunyta le szemét az öreg gróf mindjárt nagy változás állott be a torocki uradalomban. Ifju tulajdonosa, mit sem törődött az ügyek vezetésével, tisztartójától semmiféle jelentést nem fogadott el, hanem őt mindig azon zaklatta, hogy teremts pénzt, pénzt, pénzt. Verdi Jenő gróf eddigi pályájával, melyet oly kitartással végzett, felhagyott, s egy új pályára a dorbézolás, mulatozás útjára lépett:

A rövidlátó gf. azt hitte, hogy ez örökké így fog tartani, a főváros mámoros levegője egészen elkábitotta fejét, álomba, mély álomba ringatta, melyből azután a keserű valóra ébredt fel.

Az uradalom jól díjazott hivatalnokai látva ezen nem törődömséget, azt ügyesen a saját ja

— **A 48-as és függetlenségi párt** vezérbizottságának szervezését báró Maasburg Sándor ur mint a bizottság elnöke már legközelebb megkezdi, miről bennünket azzal értesített, hogy eddig családi ügyei miatt nagy mérvben el lévén foglalva a megbízásnak nem tehetett eleget. Kiváncsiak vagyunk, hogy e párt szervezkedésben részt vesz-e a Kóbi párt és minő magatartást tanusít. Az előjelek ugyan arra mutatnak, hogy a Kóbi párt magában akar maradni, a mi természetes is, mert lesz valaki a ki töltött föltétlenül rendelkezik s a kik föltétlenül hódolnak a vezér akaratának, kár volna a magasatos eszméket és törekvéseket esetleg a többség leszavazásának alá vetni, mert azt már Haász ur, — mint az eddigi tapasztalatok mutatják — eltűnni nem tudná.

— **Lopás.** Sipka Kovács Mihály 64 éves mindszei születésű kisteleki lakos, a f. évi június hó 30-án itt helyben megtartott országos vásáron Imre Márton h.-m.-vásárhelyi lakos nejének egy 8 frt értékű nőikabátját a vásártéren álló kocsijáról ellopott, tetten éretett és a csendőrség által a szentesi kir. járásbíróshoz kísértetett, kétszer volt már lopásért büntetve, jelenleg szintén lopásért van vád alá helyezve a szegedi törvényszék által, most negyedszer kerül büntetés alá.

— **Szerencsétlenség.** Szeller Mihály kömives munkás a templom külső tisztításával foglalkozva alatta az álvány elszabadult és a mint egy négy öl magasból oly szerencsétlenül esett le, hogy karját törte. Az álvány két fenyőre erősített hinta álvány volt, mely egy a fenyő végére erősített csiga segítségével lejjebb vagy följebb ereszhető vagy emelhető volt és a szerencsétlenséget az okozta, hogy a csigát a fenyőhöz erősítő kötél — valószínűleg a hosszabb használat után megkopva — elszakadt és így az álvány egyik vége lebillenván, a rajta volt munkás róla lecsuszott. Szerencse a szerencsétlenségben, hogy ember halál nem történt a magas esésből. A szerencsétlen egyéb iránt saját gondatlanságának az áldozata, mert a leszakadt csigát ő maga kötötte a fenyőre és pedig csak egyszeres kötéllel. Az álvány alatt dolgozott Tormási kömivesnek azonban az ijedtségen túl más baja nem esett.

— **A rézváltópénz és hatosok** a f. év végén elvesztik forgalmi értéküket a menyenyiben a 20, 10, 5, 2 és 1 fillérek addig teljesen kibocsájtva lesznek. Az állam-

vasutaknál már most is utasításul van adva, hogy ezen értékekkel ne fizessenek, hanem a hozzájuk kerülőket az államkincstárhoz küldjék. Valóban jó is lesz már bevonnai a 20 és 10 kros pénzeket leginkább, mert az új kibocsájtású 20 és 10 fillérekkel a forgalomban gyakran összetévesztetnek, különösen a kevésbé járatosak által.

— **Vasutunk** folytatása Temesvárig több olyan községen keresztül, melynek ez idő szerint a vasutaktól 20—25 km. távolságra esnek — munkában van, sőt egyes községek mint Nagy-Szent-Miklós és Német-Csanád már meg is megállapították hozzájárulataikat, Makó város és Csanád vármegyével pedig most folynak, ez irányban a tárgyalások. Ez eszme már rég foglalkoztatta az érdekelteket és ha sikerül a vasut tovább kiépítése mindenestre a mi vasutunk jövedelmezése is csak emelkedik általa minél fogva örülünk minden lépésnek, mely a terv kivitelét a valósuláshoz közelebb viszi.

— **Uborka idény.** Nincs közgyűlés, nincs országgyűlés, nincs színház, nincs kereskedés, szóval nincs semmi olyan, melynek egy folytonosságban következő eseményei között itt-ott mégis csak kerülközik valami említésre méltó. Mégis van ezen idénynek egy különlegessége, és ez az, hogy most általános a költözködés a városból falura, faluról városba, fürdőbe stb. Nekünk is volna fürdőházunk, de hát még eddig csak csolnokon lehetett hozzá jutni, a víz azonban apad, a meleg kezd kiállhatatlanságig fokozódni és így remélhetőleg a mi kirándulásaink is hamarosan megkezdődnek a fürdőházhoz, melyet — mint már említettük — az idén Gémes Károly új tulajdonos lát el, ki már csak azért is megérdemli a támogatást, mert a fürdőház átvétele egy ilyen pénz-szűk világban és Mindszenten minden esetre méltánylandó bátorságra vall.

— **Új főispán.** A „Szentesi Lap” szerint már-már bizonyos, sőt legközelebb a hivatalos közlése is megtörténik, hogy Tallián Béla csongrád megyei főispáni állásától fölmentetik és helyébe Simoncsics Béla Tolnamagye alispánja fog kinevezettni. Már rövid idő alatt harmadik főispán lesz e szerint Csongrád megyében és egyik sem a maga jószántából hagyja el állását, hanem inkább menesztve lesz. Csodálatos, hogy olyan nehéz itt kormányozni, hol minden

községijegyző föltétlen támasza a főispánnak, mert ennyi tisztviselő mégis csak nagy hatalom a vármegyében. Ugy látszik azonban, hogy még nagyobb hatalom a nép igazságérzete, mely gyakran megsértve össze-össze-zedi magát és vétőt kiált, még a legmagasabb polcon állónak is, ha polgári, emberi jogait sértve vagy kiájtva találja és úgy látszik a gyakori változás oka az ily kitörések teszik szükségessé mindaddig, míg olyan főispán nem akad, kinek igazságos és pártatlan vezetése alatt már az adófizető közönség megnyugodhat.

— **Szökött katoná.** Királyságon július 3-án a csendőrség letartóztatott egy katonai egyenruhában ott csavargó s a 86-ik cs. és kir. gyalogezredtől megszökött o-becei születésű Rész Ignácz nevű katonát s átadta a katonai parancsnokságnak.

— **Hírek a szomszédból.** H.-M.-Vásárhely szomszédunk úgy látszik nemcsak a socializmus, anarchia, vagy munkásmozgalom tanója az alföldön, hanem a különféle irányban kiágazó tolvaj, rabló, pénzeszináló és még tudja Isten hányféle ilyen jó nevű bandák vagy legalább azok egyes tagjainak buvó és talán főfészke is. Csak nem rég került horogra Farkas Jancsi s már többször vizsgálat alatt volt, de bizonyítékok hiányában mindig fölmentett rablófőnök. Most meg tanítványát Süle Sándort tartóztatta le a csendőrség, mint a battonya-kassai rablás egyik tettesét, sőt fejét egy kiterjedt rablóbandának. Nem ezek a jó madarak csinálják és intézik-e azokat a kihágásokat, melyek a szomszédban „munkáskérdés” címe alatt tartják izgatottságban a kedélyeket és adnak gondot a hatóságnak, hogy azután ha sikerül megbontani a rendet, valahol a banda szabad keze biztosítva legyen. Nem lenne felesleges, ha puhatólnának. Ugyancsak H.-M.-Vásárhelyről értesítenek, hogy Nagy Sándor a közgyűlés által állásától felfüggesztett főkapitány a belügyminister által állásába visszahelyeztetvén, azt a napokban elfoglalta, de nyugdíjba vonulása bizonyos és azonnal beadja lemondását, mihelyest az ellenre folyamatba tett fegyelmi vizsgálat befejezést nyer. — **Szeged város** törvényhatóságának küldöttsége Palfy polgármester vezetése alatt július 3-án adta át Wekerle miniszterelnöknek a *diszpolgári oklevelet*.

— **Sövényháza szabadkikötő** és rakodópárt bérlete a július 3-án megtartott árverésen a mindszei fakereskedők által vétetett ki 140 frt évi haszonbérért. Ugy értesülünk, hogy az uradalmi ügyész e bérletet sokkal magasabbra becsüli, pedig annak idején, mikor a községgel tárgyalódott e kérdés, ugyanazon ügyész erő-

vakra fordították a jövedelemnek felét közös akarattal elkezelték.

Az ifj gróf pénz hiányában adósságokat esinált; hogy az óriási uradalom birtokosának kezdetben szívesen hiteleztek, az nagyon természetes, de a gróf uzsorások kezébe került.

Egy szép napon azután Verdi Jenő gróf azt vette észre, hogy hitelezői sáska rajként megrohanták, azt látta, hogy egyedül áll a világban, hogy koldus botra jutott.

Néhány napig még lézengett a fővárosban éldegélve a régi jó világból maradt fillérekből. De mit is tehetett volna mást?

Nincs más hátra gondoló magában, mint a régen nagyon régen tanultakra támaszkodni valami mérnöki vagy kataszteri irodában keresni állást.

Öt krral zsebében neki indult a nagy világnak!

Jánosfalvái jutott előre éhezve s küzdve a nyomorral, midőn kimerülve az éhség megtörte nagyjuri gögjét.

Ép erőteljes egészséges ember letére a kenyérkereset legutolsó neméhez a kolduláshoz folyamodott.

Koldult s eme koldult fillérekből bort ivott, mert azt nem birta már nélkülözni.

Elrongyosodva, elpiszkosodva állított be Szentekfalva uradalmi mérnöki hivatalába az egykor dus gazdag gróf.

A mérnök urral szeretnék beszélni, mondá az elzülött ember köszöntve a ház asszonyát. Mit akar vele kérdező az asszonyka.

Fontos beszélni valóm volna vele — sóhajtott a koldus — állást óhajtanék nyerni.

Talán azt hiszi Ön, hogy itt minden jött ment koldust alkalmaznak, rosszul gondolja, mondá hetykén a mérnökne.

A gróf nem felelt.

E pillanatban megjelenik az ajtóban Simon Gyula mérnök Nagysággal óhajtanék beszélni monda a koldus alig hallható hangon.

Tessék besétálni szólott a mérnök udvariasan az ajtóra mutatva.

A mérnök megsajnálta a szegény párát felogadta, hát ha használhatja?

Öltözéket vásárolt neki, hogy tisztességes kinézése legyen.

A koldus, a mérnök előtt nem tedezte fel kiletét, eltitkolta, azt nem akarta magát annyira a sajnálkozásnak kitenni.

Összes erejét összeszedte, hogy gazdáját kielégítse. A mérnök meg is volt vele elégedve.

Régi életmódjával még most sem birt azonban felhagyni, kicsiben folytatta azt amit azelőtt nagyban gyakorolt.

Ivott, kártyázott ez volt szabad idejében szorakozása.

Már éveket töltött a mérnök házában, midőn egy alkalommal, ittas állapotban jelent meg

a hivatalban. A mérnök rosszalását fejezte ki eljárása felett szóváltásba elegyedett vele, a grófoól most egyszerre előtört a nagy uri gög, melyet a hosszú sanyargatás sem birt végleg elfajtani.

— Ki vagy te, hogy Verdi Jenő gróffal ily hangon mersz beszélni?

— Ur a házban, — mondá a mérnök nyugodtan, ezzel nyakon ragadá az elzülött nemest és az ajtón kitaszítá.

Ismét egy nyomorult koldus lett a gf., földhöz ragadva; szegényebb a templom egerénél; felvette vándorbotját, koldult, meg sem kísérelte az állás keresést, belenyugodott egészen sorsába. Koldult ebből tengette életét, takarója az éjszaka, ágya az anyaföld lett. Már-már térdig ért szakállá midőn véletlenül a sors Torock vidékére üzte.

Lehajtott fővel halad a torocki völgybe a koldus, midőn szeme öntudatlanul a hegyen fekvő kastélyon akadt meg.

Beöson a kastélyba, felszázik annak legmeredekebb párkányára, honnan azután szörnyet halva a völgybe zuhant.

Ime itt van Verdi Jenő, az elzülött gróf tragoédiája.

Desiderius.

sen vitatta, hogy az uradalmat, avagy Sövényházát — már akár mint vesszük — nem az anyagi haszon, hanem a törvényben előírt kötelesség vezérelte, mikor a szabadkikötőket hatóságilag kijelöltette. De vajjon akar-e már valamit tenni ez ügyben az alispán? Nincs itt hon? Vagy avval tartja neki nem fáj? *Mindszent község vízi forgalmát veri bilincsekbe e bérlet ezt tudja az alispán*, tudja a megye és nincs egy szavuk sem hozzá? Csodálkozzék azután valaki, ha folytonos a panasz a közigazgatás elvadult állapotára itt a példa!!

— **A p. péteriek** baja úgy látszik vég megoldást nyer az által, hogy vagy az állam váltja meg az uradalom epusztáját telepítési célokra az uradalomtól, vagy pedig mindjárt a mostani birtokosok, illetve bérlőknek adja azt el az uradalom. Amint bennünket értesítenek a szegény péteriek elég — bár törvényes — zaklatásnak voltak kitéve az uradalom által, úgy hogy legfőbb ohajtásuk a szegényes bár de tisztességgel megörzött fészket, melyet még talán ősapáik is magukénak tartottak, vagy legalább csekély szolgálomány mellett hiborítlan használtak ott hagyni. Nagyon rövid az uradalom fejének emlékezete, vagy kevéssé néz a dolog után, ha nem tudja, vagy nem akarja tudni, hogy nagy terjedelmű uradalmában régebben azért adott előde ilyen jutányos apró bérleteket, hogy földjei műveléséhez még közelben tartalék munkereje is legyen. Persze más volt akkor az idő, de legalább is nem méltányos, ha akkor, mikor ez apró és jutányos bérletekre, a munka-erő biztosítása végett szükség volt a péterieket majlnem örökös bérlettel biztosította, és ma, mikor elegendő munka-erőt már minden bokorban talál, ugyanazokat, kikre előbb gazdasága rá volt utalva, ma földönfutókká lenni megenged. Még csak nem is szép dolog.

— **Veszélyes asztalos segéd.** F. hó 5-én Heimón Mihályné asztalos üzletében dolgozó Benedek György asztalos segéd örülési rohamban lévén egy fiatal embert, ki gyakran szokott náluk megfordulni, goromba szavakkal illetve, a sértett vendég udvariassan visszautasította, de a segéd tűzbe jött, s a fiatal embert előbb deszka darabokkal hajigálta, azután pedig az ugynevezett s n i c z e r késsel rontott rá, de a megtámadott szerencsésen elmenekült.

— **Finánc historia.** Nagyváradon történt, hogy az ottani fináncok ellen följelentés ment a miniszteriumhoz, hogy szüzdohányt rejteget mindenükök és azt dohányzik. A miniszterium a kolozsvári fináncokat küldte ki a vizsgálatra, kik a kutatást szomszéd kollegáiknál meg is ejtették, de eredménytelenül. Persze — hiszen nem azért finánc valaki, hogy csak másoknál tudjon kutatni, hanem ha szüksége van rá a kutatás eredményét kitudja játszani, nyilván így találták ártatlanoknak az ügyes fináncokat, de érdekes lehetett mikor az egyik finánc-törő magát, hogy társát bűnben találva az államnak szolgálatot tegyen a másik, meg szakértelemmel nézi sőt kritizálja kollegája kutatását.

— **Wekerle László** a miniszter elnök fia nevében egy széthámos végrehajtó előre bejelentette magát Cegléd város polgármesterénél és ott miniszterfiához illő módon fogadtatott, sőt a kitüntetések közepett jelen volt egyik nagykörsi ügyvéd által oda is meghívott. A kirándulás megtörtént a nagykörsiek mérhetlen örömeire és minden kitelhető módon igyekeztek őt mulattatni, míg végre kuglizás közben a fiatal Wekerle kétszer kilencet ütven egyike polgár legsürgösebb kötelességének ismerte a papát az örvendetes előrehaladásról táviratilag értesíteni, mire az lett a miniszter lakonikus távirati válasza „László fiam nincs, valami szélhámossal van dolguk“, mi a vallatásnál ki is sült. Mind jól volna ez, mert hát azt a kis mulatságot nem sajnálja a nagykörsi ember, de hát hogy mer ezután egy kecskemé-

tivel találkozni, mikor hogy nyomban szóba jön az ifju Wekerle László vendég látása, az bizonyos, pedig akkor jaj neki.

— **Humanismus.** Az igazságszolgáltatás mindinkább azon theoria felé hajlik, hogy a tisztelt gazemberekkel úgy vizsgálati fogságak, kihallgatásai alatt valamint végre elítéltetésük után a leghumanusabban kell elbánni, hogy a vizsgálat alatt levő gonosztevő a humanus bánásmód által magát megtisztelve érezvén, mindent megvall. Így történt, legújabbán Carnot gyilkosa Caserioval is, ki eleinte a vizsgálat alatt elébe adott minden kérdésre megtagadta a feleletet, kijelentvén, hogy csak az esküszék előtt fog nyilatkozni. Végre azonban a francia bíróságoknál már különben is a legnagyobb mértékben gyakorolt udvariasság kapcsán a vizsgálóbíró annyira vitte humanus eljárásával a gyilkosnál, hogy ez minden kérdésére a legszabatosabban megtelelt. Mikor azután vége volt a vizsgálatnak és a vizsgálóbíró egészlekedéssel constatálta, hogy ime a megátalkodott gonosztevő az ő humanus bánásmódja folytán magába szállt, s bizonyosan meg is javul vala, ha a törvény tettére egy fejjele megrövidítését nem szabná; egyszerre csak azon kérdéssel fordul a gyilkoshoz: „van-e valami kívánsága?“ Igen, — volt az egyszerű válasz — szeretnék Rómában lenni, hogy *Crispiti lezurhassam.* Persze, hogy nem intézett a vizsgálóbíró több kérdést a deliquenshez.

— **Tehénjárás.** Általános a panasz, hogy a tehének a közlegelőn éhen pusztulnának el, ha otthon nem takarmányoztatnának. Általános a szárazság és ebből folyólag kopár a legelő az igaz, de másrésről az is igaz, hogy ma-holnap a mi tehénesordánk egész barommi növi ki magát, mert ma már nem csak egy-két éves üsző borjuk, hanem még tinó vagy bika-borjak is nagy számmal fölvetetnek a közlegelőre, és így természetesen, hogy a szük legelő mellett azt a kevés mészöt az apró mész fölragja, míg a nagyobbak megélni se képesek, és ezt a különben miade re jó esküdtbíró nem gondolta meg a kihajtáskor és most az egész község érzi gondatlanságának következményeit.

— **Beküldetett.** A községi közlegelő szőlőben, hosszában lát az ember naponkint mozgó alakokat, kik különféle zsákok, pokrócok és kosarakkal felfegyverkezve idő-oda mozognak. Távolról azt hinné az ember, hogy gombát szednek, közelről azonban látja, hogy a különféle állati hulladékokat takarítják szépen össze, már hogy trágyának-e, vagy pedig tüzevalónak, azt ők tulják, de azt már mindenki tudja, csak az esküdtbíró nem, akinek a közlegelőre felügyelni kötelessége volna, hogy az ilyen hulladékok elhordása által a közlegelő megfosztatik egyik éltető elemétől és ép úgy kimerül, mint a szántóföld, ha kellő trágyázásban nem részesül, a nagy község pedig méltán elvárja, hogy a község vagyona helyes kezelés és okszerű gazdálkodás mellett értékében ne veszítsen, hanem inkább gyarapodjék.

Felölös szerkesztő és laptulajdonos: Tary Endre

VENDÉGLŐ MEGNYITÁS!

Alulírott van szerencsém a t. közönséget értesíteni, hogy az ujonnan épült és a kor kívánalmainak megfelelőleg berendezet.

vendéglő helyiségeimet

julius 8-án megnyitom, midőn ezt s t. közönségnek tudomására hozom. tudatom miképp fő törekvésem mindig oda fog irányulni, hogy mindenkor a legjobb minőségű italokkal valamint pontos és tiszta kiszolgálással t. vendégeim igényeit kielégíthessem.

A vendéglő megnyitásával egyben július 8-án este társas vacsorát is rendezek, melyre a t. közönséget ezuttal is van szerencsém meghívni.

Egyben a t. **tekéző** közönség figyelmét felhívom a ma d. u. 4 órakor kezdődő „**teke pályám**“ megnyitására, hol is a **főnyereményt egy bárány fogja képezni.**

Számos pártfogását kérve

maradtam tisztelettel

Keresztes Ferencz

az „Iparos és Kereskedők köre“-nek vendéglőse.

A bábocka-mindszenti szakaszigazgatójától

822

1894.

Pályázati hirdetmény.

A körös-tiszte-marosi ármentesítő és belvizszabályozó társulat II-ik szakaszán építendő mindszenti kurcatoroki szivattyu telep kömives,- ács,- asztalos- és lakatosmunkálataira ezennél pályázat nyitattik.

Az anyagokat a kömives- és ács munkákhoz a társulat adja, ugyszintén a beton alapot is a társulat állítja elő, melynek elkészültétől számított egy hónap eltelté után veheti kezdetét a falrakás.

A kömivesmunka a kémény és a gépház falazatának felrakásából és annak mellék munkálataiból áll. A gépház 360 nsz meterayi területen körülbelül 800 kbméter téglafalazatból áll, s a munka megkezdésétől számított 6 hét alatt belső pucolással téglapadozattal, ács,- asztalos- és lakatosmunkálatokkal együtt teljesen befejezendő.

A kémény mintegy 330 kbméter falazatból fog állni, s a munka megkezdésétől számított 8 hét alatt fejezendő be.

Az összes munkálatok csak együttesen adatkak ki.

Az ajánlatok a szakaszmérnöknel megszerezhető ajánlati iven 260 frt bánatpénznek a társulati szakasz pénztáránál történt lefizetését igazoló elismervénnyel együtt, 1894. július hó 10-éig, Szentesen a szakaszigazgatóságnál nyújthatók be, hol a részletes tervek megtekinthetők és felvilágosítások nyerhetők:

Szentesen, 1894. június 19-én.

Schneider József,

h. igazgató, szakasz mérnök.

Értesítés.

Van szerencsém a t. c. közönség becses tudomására hozni, hogy H.-m.-vásárhelyen a szegedi országot mentén az **Anna** nevű tői **gőzmalmot** átvettem, és főtörekvésem oda irányul, hogy a t. c. közönség teljes megelégedését kiérdemeljem. A t. c. közönség becses pártfogását kérve, maradtam teljes tisztelettel

Solti Vilmos,
gőzmalomtulajdonos.

Vidékieknek a kövezetvámpénz visszafiztetik.

3-3.